

повече работна ръка с по-висока квалификация.

При мохамеданското население регулирането на раждаемостта в семейството не е разпространено явление. От своето полово узряване и омъжване жената започва да ражда и в много случаи ражда до навършване на пределната плодоспособна възраст. Общата плодовитост (живородени деца на 1000 жени от 15 до 49 години) също показва, че тя е по-голяма при мохамеданите, отколкото при източноправославните, и през 1926 г. стойностите ѝ са съответно 219,5 ‰ и 143,4 ‰. За да се даде по-ясна представа за степента на плодовитост и влиянието на възрастовия състав на жените във фертилна възраст, е наложително да се разгледа коефициентът за повъзrastова раждаемост на жените (табл. 4).

Таблица 4

Коефициент на повъзrastова раждаемост (‰) по религии за 1905, 1910, 1926 г.

Coefficient of cohort fertility rates (‰) by religions as of 1905, 1910, 1926

Възrastови групи	Православни			Мохамедани		
	1905 г.	1910 г.	1926 г.	1905 г.	1910 г.	1926 г.
15 до 19 г.	18,9	29,9	30,66	80,4	80,4	101,9
20 до 29 г.	317,1	422,6	246,9	280,9	292,2	325,4
30 до 39 г.	282,2	297,8	169,4	204,4	225,4	247,1
40 до 49 г.	112,3	108,3	46,8	101,2	111,8	136,1

Източник: Изчисленията са правени въз основа на данни от преброяванията на населението и сборниците за движение на населението за 1905, 1910, 1926 г.

Ако направим сравнение с периода преди войните, ще забележим две ясно очертани тенденции – намаляване на коефициента на повъзrastова раждаемост във всички възрастни групи при източноправославните и увеличаването му при мохамеданите. Повъзrastовият коефициент на раждаемост при мохамеданите е по-голям във всички възрастни групи, но особено големи са различията в младите възрасти, където той е три пъти по-висок от този при източноправославните. Стойностите са по-високи и в горните възрасти, което показва, че жените мюсюлмани раждат през целия фертилен период повече деца от източноправославните.

Смъртност

От Освобождението (1878 г.) до войните (1912–1918 г.) смъртността при мохамеданското население показва големи колебания с многократни редувания на върхове и спадове, без да се отчита тенденция към последователно спадане. Това е период на стабилна висока смъртност. Тя се обяснява както с ниското жизнено и културно равнище, така и с липсата на организирано здравеопазване. Смъртността при мохамеданското население е сравнително ниска непосредствено след Освобождението. Това се дължи на неточности в статистиката. Тя се увеличава значително от 1892 г., когато регистрацията става сравнително по-точна. Смъртността